

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:

főntca, 328-ik szám alatt,

az Eperjesi Bankgyűlet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetésmény és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Az inségi ügy.

Az inségi ügyre nézve ez alkalommal a következőket jelenthetjük.

A bodrogközi tiszaszabályozási társulat választmányának elnöke tudatta, hogy több száz férfi munkára előleges bejelentés mellett elfogadtatik. A feltételek azonban oly általánosságban tartva közöltettek, s a tél oly közel van, hogy nem tűnt fel ajánlatosnak a

népet a lemenetelre hivatalosan buzdítani, annál kevésbé, mert azok, a kik eddig lerándultak, eltávozásuk után rövid idővel visszatértek.

Felemlítendő, hogy hadományként Kis-Szeben sz. k. város takarékpénztára részéről az inségesek javára 10 frt szavaztatott meg.

A szolgabíráktól beérkezett községenkinti s egyéni összeírások eredménye a következő:

J á r á s	Segélyezendő családfele és családtag	Tehetetlen	Összes segélyezendő	Ezek közt munkaképes
Az alsó-tárcai járásban	8295	86	8381	3942
Felső-tárcai	4549	354	4903	1877
Sírokai	5912	600	6512	3125
Tapolyi	5577	111	5688	2968
Szekesői	7752	74	7826	4029
Makovicza	10335	183	10518	4889
Összesen	42420	1408	43828	20830

megjegyeztetik, hogy ezen összeírásba csak okvetlen segélyezendő azon inségesek vannak felvéve, kik netaláni tökéértük felemésztésével sem képesek magukat élelmezni és otthonjukban keresetet vagy segélyt sem nyerhetnek.

Az inségi küldöttség a segélyezendőknek minimumra szállításával készült eme újabb összeírásnak eredményét azon kérelemmel mutatta be a belügyministeriumnak, hogy az inség enyhítésére okvetlen szükségendő összeg meghatározásánál ezen újabb kimutatott számot vegye alapul.

Az alsó-tárcai járásban az inségesek arányában felette csekély a közmunka utján nyújtani tervezett kereset s kitűnően az is, hogy a Zsegytől Tuhrinának Ófalvára vezető eddigi községi utvonal nem csak központi fekvésénél fogva szolgáltatna alkalmat kereseti tárgyul, de egyszersmind, legtermészetesebben köti össze a Tarcza-völgyét az Olsva-völgyével, ennél fogva a küldöttség a közlekedési ministerium jóváhagyása reményében s annak kikérésével a nevezett utvonalat felvette az inségi közmunkával készitendő kereseti tárgyak sorába s a kir. építészeti hivatal főnöke a kormánybiztos által utasított, hogy a nyomjelzést ezen vonalon is sürgősen eszközölje, miszerint az esetleg még ez ősszel építhető legyen.

Az az iránti előgondoskodásra nézve, hogy t. i. mi történjék az esetben, ha az inségi közmunka s szabadban teljesíthető nem lesz, a belügyministeriumhoz azon kérelem intéztetett, engedné meg, hogy a földmunkák beszüntetésével felmaradandó élelemnemű a segélyezendők közt a tavaszi közmunkára adandó előleg gyanánt kiosztathassék nemcsak, de az inségi alapnál rendelkezésre álló pénzkészlet élelem bevásárlására fordíthatassék s ez hasonlóul közmunkára adandó előleg gyanánt legyen kiosztandó.

Hogy pedig a központi megyei kormány az inség mérveire nézve gyorsabb és biztosabb tájékozást nyerhessen, a kassai róm. kath. és eperjesi g. kath. püspökök ő méltóságai, valamint a városi és sáros-zempléni ág. hitv. ev. egyházmegyék főt. esperesei felkértek, utasítanak az e megyebeli alájuk rendelt lelkészeket, hogy a hol nagyfokú inség beállott, ezen körülményt minden tulság-

tól menten hozzák a megyei alispán tudomására, de ovakodjanak a népből oly reményeket gerjeszteni, mintha ezen, a szükség nagy foka esetében nyújtandó segélyen kívül, mások részére és kiterjedtebb mértékben is adathatnék segély.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Széchenyi-körben f. hó 20-án vagyis csütörtökön nyílt meg az annyira népszerűvé vált házi előadások idénye a kör új helyiségeiben.

Örvendetesen feltűnt ez alkalommal, hogy dacára annak, miszerint ezen helyiségek a mult éviéknél jóval tágasabbak, mégis alig voltak elegendők arra, hogy a válogatott nagyszámu közönséget magukba foglalják, a mi újabb bizonyítéka annak, hogy közönségünk nem szűnt meg lelkesülni a valóban szépért s hogy a nemesebb irányu műélvezetek iránti fogékonyság nem csak hogy nem apadt, de sőt növekedett.

A műsorozatot Schmidt Erzsi urhölgy nyitotta meg Mendelssohnok Capriccio brillante-jával, melyet zongorán szép felfogással és kiváló technikai ügyességgel adott elő. A közönség melegen üdvözölte a kedves új jelenséget, ki a zajos tapsokban nyilvánult közkívánatnak engedve a műsoron kívül néhány kedvelt magyar népdalt játszott el köztetszés közben.

Ezután Lux Alice urhölgy szavaltta el a „Pour les pauvres“ című francia költeményt, rokonszenvesen csengő hangjával remekül kieszerve s graciosus könnyedséggel előadva a költeményt.

Következett Hazslinszky Ágost ur magánjátéka. Fiatal hegedűművésznök neve már tágas körben ismeretes. Közönségünk lelkesedéssel fogadta őt és művészi játékát s ugyancsak megtapsolta az általa gyönyörűen előadott Lenoardféle románcot valamint a zongora-kiséret mellett előadott magyarokat.

Janovitz Leontine urhölgy egy szép dallamot énekelt Stradellából, Lux Alice urhölgy zongorakísérete mellett, áterzetten és sima hanggal, melylyel fellépései alkalmával már a mult évben általános tetszést aratott.

Dr. Berzevicy Albert ur Hugo Victorinak Szász Károly által remekül fordított „A lelkiismeret“ című költeményét szavaltta. A költemény Kainról szól, a testvérgyilkosról, ki bárhová fut, bármit tesz, nem tud menekülni véres tettének tudatától, a megöltnek nyitott szeme mindenütt meredten reá néz; rémes tekintete mindenütt üldözi, még a föld alatt is, ama güdörben, melyre hantot borítottak Az előadás, minden egyes mozdulat, az arcjáték s a hanghordozás minden ízében a művészet félreismerhetlen jellegét viselte magán, ama művészetét, melyben a tehetség megfelelő készütséggel párosul. Hogy e szavaltatot lelkesült tetszésnyilvánulatok követték mondanunk sem kell.

Az érdekes és változatos műsorozatot meggyenk kitűnő fiának Kéler Béliának „Am schönen Rhein gedenk ich Dein“ című dallamos keringője fejezte be, melyet zongorán szabatosan és kerekdeden Tutko Eugenia és Kéler Gizella urhölgyek adtak elő. Különösen szépen sikerült a keringő nyitánya. A hajó lefelé halad a Rajnán, hallani véljük a habok moraját, a verőfény megvilágítja a folyam regényes partjait, melyek csucsain régi várak romjai emelkednek, az emlékek egész sorát idézve föl lelkünkben. A nap lassanként lealdozik, s fölszáll a hold, ezüstös, reszketeg fényével; a szello a távolból hangokat szállit hozzánk, melyek egy búvájos csábos dallammá fejlődnek. Amott sőtétlik már a vészthozó szirtfok s a hold világában egy gyönyörű, álomszerű női alak tűnik elő: a Lorelei, a kegyetlen syrén, kiről azt regélik, hogy énekével vészbe és halálba csábítja a hajóst. A hajó tovább halad, a dallam a messzeségbe vész s a nyitányból hirtelen kibontakozó keringő ismert rythmusa jelzi, hogy a veszély csak képzeletünkben létezett s benne vagyunk a valóságban, mely sokszor bűt és fájdalmat hoz reánk, de viszont örömmel is kínálkozik.

Hozzáteszszük még, hogy a közönség elégtűlten s azon tapasztalattal távozott, hogy a házi előadások idénye méltóan volt megnyitva.

A Széchenyi-kör által a megyebeli inségesek javára rendezendő nyilvános előadások elseje f. hó 29-én szombaton fog megtartatni, ezen alkalommal következő darabok kerülnek színre: „Nyelenk mind!“ vigjáték 1 felvonásban; „Kukli prédikációk“ vigjáték 1 felvonásban; és „Robin orvos“ dramolet 1 felvonásban; a közelebbiekről közön-

TÁRCA.

Első szerelmem.

(Egy ifju szívnek szomorú története. — Pista barátom naplójából.)

Tetőtől talpig derek fiu volt az én Pista barátom, sok jó órát töltöttem vele, e jó órák emléke édes andalgásba meríti gyakorta lelkemet. A multakba visszapillantva igyekszem emléket emelni Pista barátomnak, kinek ifju szívét, mint az alább következő naplóból kitétnik, a családott szerelem mérgeshegyű töre csaknem egészen özszeszebezte.

Gyakran megjelent előttem alakja: szemeiből vidám lélek sugárzott, ajkán rendesen mosoly tlt, darutollas kalapját hetykén csapta feloldalra, — kedves modoránál fogva nagyon sokan szerettek, egy hibája volt: t. i. igen szerette a lányokat — csalfa lányok! mégis ti miattatok tört meg szive!..

De kezdjük előlről a dolgot:

Egy faluból valók voltunk, boldog gyermekségünket együtt töltöttük, nagyon hamar megbárbátoktunk (csupa barátságból akárhányszor megis cibáltuk egymás haját) a falusi iskolában egy osztályban jártunk, miután az ottani tanító tudományát, melynek netovábbja a kecskeméti káté e sorai voltak: „Éli hátra esvén székébe, — nyaka kitörvén — megholt!..“ — teljesen kiementtük: szüleink a magyar nadrág helyett bugyogóba bujtattak bennünket, s felhoztak a rónaságról e görbe felföldre, hogy szedjük begyünkbe a tudományt, s ragadjon ránk egy kis német szó.

Nehezünkre esett ugyan a válás, de vigasztalásunkra szolgált az a gondolat: hogy sok ismeretlen dolgot fogunk látni, — kíváncsiak voltunk főkép arra, hogy milyen lehet az a hegy, igaz az, hogy a felhőket ez szokta kilyukasztani s így keletkezik az eső (legalább a rónaságon lakó hegyet látott paraszt ember így beszéli) továbbá kíváncsiak voltunk a németre, mivel eddig egyet se láttunk, s nem tudtuk, valjon hasonlít-e az emberhez?

Természetesen midőn feljöttünk minden ismeretlen dolgon akkorikat bámultunk, mint a borju az új kapun, — a hegyek, mivel nem igen magasak, nem tetszetek, azt mondtuk rájuk, hogy ezek csak afféle pattanások, mint otthon a Zsuzsi szolgáló kezén szoktak lenni, a németekre nézve

dwirth
oder 1.
als Ber-
fferte an
s Blattes

Bei
erther

perics
ien, schönfen und
fen
n - Lampen
n Sorten von der
ifampe, bis zur
öfen
Tisch-
nd
elampe
swahl zu haben.

a Lager die neu-
en Lampen, als:
INATOR,
sine Cylinder.
Gaslampen ohne
sine Cylinder.
Sonnenbrenner,
ERNEN, etc.
ts-Preisen.

le Art
las-Waaren,
meintrichtungen,
sich-Gehiere.
u. Rauchröhren.
Schapparate,
Tassen,
Zeuge,
u. Leuchter,
Theemaschinen.
Badwannen,
sich-Abort-Einlage
ni-Waaren.
Holzkörbe.

Petroleum
110 20 kr.

Schmiede, per End
nahme bedeu-
4
uren werden
eführt.

ügung
te Hamburg
-Mark
1880 sieher
Spielplan ent-
Gewinne

ark
á M. 8000
á M. 6000
á M. 5000
á M. 4000
á M. 3000
á M. 2000
á M. 1500
á M. 1200
á M. 1000
á M. 500
á M. 300
á M. 138
ic.
amtlich feft-

dieser großen
der fl. 3 1/2
" 1 3/4
" 90 fr.

ten Original-
Einsendung
ach den ent-
fandt. Kleine
sandt werden.
binnen fünf
125,000,
mehrere von
en ausbezahlt
Familien bei-

großen Chan-
sversuch nur
ng den amt-
die officellen

Gewinne er-
der glücklichen
196 2-5
jedenfalls vor
richten an die

nthorstrasse
amburg.

er — überall
bere Reclamen
paßer, worauf
ird.

égünk a szinlapok utján fog értesülni; helyek már most előjegyezhetők Kósch Frigyes ur kereskedésében; felülfizetések köszönettel fogadhatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

A legközelebbi házi előadást a magyar irodalmi szakválasztmány rendezi f. hó 24-én hétfőn a szokott órában, (d. u. 6 órakor) mely alkalommal Rosenberg Samu ur fog felolvasást tartani a könyvtárakról.

A Szentandrassy-féle pályadíjakra pályázókat figyelmeztetjük, hogy a pályázat határideje a f. hó végével lejár; a pályamunkák a kör főjegyzőjénél (Dr. Berzeviczy Atbert, Eperjes, ároktutca 52. sz.) nyújtandók be.

A telekkönyvekről.

Irta: Sztankay László, az eperjesi kir. törvényszék telekkönyvvezetője. (Folytatás.)

XI.

A telekkönyvi hatóság gyakorlásáról és a telekkönyvek vezetéséről.

A telekkönyvi hatóságot nálunk törvényeink értelmében a telekkönyvi ingatlanok feletti testületi birtok-bíróskodás gyakorolták. Így az országbírói értekezlet 35. §-a kimondja, hogy:

„A birtokbíróskodást a megyékben az 1848. IX. és XI. t. cz. alapján, figyelmeztetve különösen a telekkönyvi intézményre is, a megyei állandó törvényszék gyakorolja; a sz. kir. városokban pedig a városi törvényszék, mely áll a város bírójából és két tanácsagból.

Az 1868. évi 54. t. c. 18. 19 és 43. §§-ai szintén testületi bíróságokra ruházták a telekkönyvi hatóságot; így ezekben kimondatik hgy: „Ingatlan vagyonra vonatkozó jogok feletti bírászkodás a birtokbíróskodás hatásköréhez tartozik. Azon ügyek kezelése és ellátása, melyek a fennálló telekkönyvi rendszabályok szerint intézendők el, a telekkönyvi hatóság jogköréhez tartozik.

A telekkönyvi hatóság külön szakosztályát képezi azon birtokbíróskodásnál melynél a telekkönyvek vezetettek. Ott, hol telekkönyvek nincsenek az ezen §-ban foglalt teendőket az illető birtokbíróskodás teljesíti.

Telekkönyvi előjegyzések igazolása, valamint az előjegyzés által biztosított tulajdoni és szolgalmi jogok feletti azon telekkönyvi hatóság itél, amelynél az előjegyzés történt.

Az 1871. 31. t. c. meghagyja az ingatlanok feletti testületi bírászkodást, de a következő módosítással:

„Az 1868. 1-ső t. c. 2. §-ában érintett központi telekkönyvi hatósággal a Pesti kir. törvényszék ruháztatik fel. A telekkönyvi hatóság teendői a kir. törvényszékek hatásköréhez tartoznak, és a telekkönyvek vezetését és kezelését az azok mellett szervezett telekhivatal végzi.

Az igazságügyminiszter azonban felhatalmaztatik, hogy nagyobb telekkönyvi forgalommal bíró, vagy a törvényszék székhelyétől messzebb eső járásokban a járásbíróskodást a törvényhozás utólagos jóváhagyása mellett telekkönyvi hatósággal felruházhassa; az ilyen járásbíróskodásnál a telekkönyvi ügyek a járásbíró elnöke alatt két aljárásbíróból összeállítandó tanácsülésben intézettek el.

Ezen idézett törvényekből nyilván kitűnik, hogy a magyar jurisprudentia és a magyar törvényhozás a telekkönyvi hatóságot és bírászkodási jogot testületi bíróságokra bízta és rendeli bízni.

En ezen intézkedését a törvénynek nagyon helyesnek és szükségesnek találom és nem oszthatom azoknak nézetét, kik a telekkönyvi ingatlanok feletti bírászkodási jogot csupán azon incidensből, hogy a testületi kezelés nehézséges és a forgalmat nehezíti egyes bírakra akarják bízni.

Egy ember mégis csak egy ember és könynyebben tévedhet mint három, eljárásában ítéletében. A vagyon, különösen az ingatlan vagyon nálunk, hol a nemzet a földrajzi és topographiai viszonyoknál fogva az östermelésre van utalva, a megélhetés első feltétele; ezt tehát kell, hogy minél nagyobb biztonságba helyezzük. Bár az egyes bírónak eljárása ugyan gyorsabb lehet; de semmi esetre sem megnyugtatóbb, sem a birtokosra sem a hitelre nézve, mint a testületi bíróság.

Mi a telekkönyvek vezetését illeti semmi esetre sem vélem azt akár közjegyzőkre, akár békebírákra, akár községi bírakra bízni. — A községi bírónál hiába keresnők még mai nap a lelkiismeretes és szakszerű vezetés biztosítékát; a közjegyzők és békebíráknak más hivatásuk van. — Bizzuk azt csak szorgalmas, lelkiismeretes és szakavatott, a bíróságokhoz beosztott egyénekre s adjunk nekik megfelelő fizetést, hogy a megélhetési gondoktól menten egész ügybuzgalommal végezhessék hivatalaikat. Itt tartozom megemlíteni, hogy Angolországban, ahol ezen fontos intézmény és a körüli nehéz szaktudomány a parlament minden egyes tagja előtt ismeretes egy telekkönyvvezető fizetése 2500 font sterling: a mi pénzünk szerint 25000 forint. (Folyt. köv.)

A nevelés behatása anyagi érdekeinkre.

Ha a történelem lapjait figyelemmel átolvasuk, az emberi sorsban a nők szereplésének hatását könnyen észrevehetjük. Találkoztak időközönként nők, kik a társadalmi életben feltűnő, sőt vezérszerepet vittek, találkoztak ismét, kik a politikai eszméket — saját én-jökkel párhuzamba vonva — kedvük szerint változtathatták s így sokszor egy egész nemzet politikai s erkölcsi életében zászlóvivőkként tüntek fel. Itt azonban nem célom, eme nők társadalmi s politikai szerepléséről szólni s azt csak azért említem fel, hogy

jelezzem a tényt, miszerint a nők a nemzetek életére sokszor nagy befolyást gyakoroltak.

A történelem az említett esetekben a női legtöbbször mint egyes egyénről emlékezik meg, én azonban e helyütt nőink társadalmi s családi együttes szerepléséről kívánok szólni.

Hogy társadalmi életünk minden salaktól ment legyen, szükséges, hogy az erre célzó törekvések anyagi állásunkkal együttes állapotuk is legyenek; hogy pedig ezt elérhessük, úgy az erre vezető eszközöknek bizonyos reformokon kell átmenniük, ha nem akarjuk, hogy az örvénybe buktak száma napról napra szaporodjék. Véleménykülömbőség nélkül belátja mindenki, hogy a nemzet elszegényedését előidéző okokat kutatva szemünk az óriási mérvben kifejtett luxus s a nép anyagi erejét pusztító egyéb hasonló elemeken akadnak meg, ismeri ennek hatását mindenki, csak az orvoslás látszik örök feledésben maradni.

Az idegen népeknél számos institutiót fogunk találni, melyeket nálunk meghonosítani nem csak nem fölösleges, de szükséges is; azonban valamint nemzeti jellegünk nem mindenben egyezik meg az idegen népek sajátjaival, úgy nem szabad mindenben azon népek életformáját utánozni, de a civilizatio terén teendő lépéseinket saját érdekeinkkel kell azonosítani.

Nincs nagyobb munka, mint egy nemzet alakulása, itt azonban nem erről van szó, de arról, hogy bizonyos ferdeségekből, melyek az élet anyagi oldalára károsan kihatnak, a mennyire lehet kivetkőzzünk. Különösen sok teendő vár reánk ez irányban a nevelés terén.

Tudjuk azt, hogy a nevelés és tanításnak tulajdonképeni célja az, miszerint a növendék a tanultak által oda vezetessék, hogy magának biztos alapot fektetett életrendszert alkothasson; szükséges tehát, hogy lánygyermekünk tanulmányait s munkás életét oly irányba vezessük, mely nekik s általuk az utóemzedéknek megélhetését s így céljuk s rendeltetésük betöltését biztosítsa. Ebből kiindulva tehát, adjunk lánygyermekünknek oly irányú nevelést, a melynél fogva ne legyen szülő ki aggódó szívvvel nézzen leánygyermekének jövőjére, ne legyen szülő, ki megkönynyezze gyermekének könnyelmű s szivnélküliségre vezető nevelését, ne legyen férj, ne család, mely kétséges anyagi viszonyait a nevelés rovására jegezze fel.

Ezzel korántsem kívánjuk a leánynevelés terét valami tulságos szigorú, szűk korlátok közé szorítani, de ép ezzel szemben óhajandó volna ezt — a nő későbbi kötelemekre való tekintettel — szétágazóbb alakban vezetni; oda kell törekednünk, hogy eme szétágazó nevelés későbbi harmoniája a nőességben találja összpontját; nem elég tehát, hogy a nevelésben csakis a mesterkelt utakat, a tanításban az elméletek száraz rend-

Folytatás a mellékleten.

megjegyeztük, hogy valóban nem csak hasonlítanak az emberekhez, sőt igen csinos lányok vannak köztük. ! A kritikai és aesthetikai tehetséget nem tagadhatta meg tőlünk senki!

En hamar hozzátörődtem az új élethez, Pista barátom azonban nem, s egyszer haza szökött, s otthon arról panaszkodott, hogy nem lehet itt élni, mivel mindig gémhúst adnak enni, a mitől éjjel az ember mindig vadakat álmodik, — azonban szavait nem hitték el, hanem az ípsét visszahozták, s zsebpénzt nem adtak neki, nehogy ismét haza szökjék.

Lassanként ő is hozzá szokott az új élethez, együtt studiroztuk a latin declinatio bűvés tanát, rendszeresen együtt voltunk becsukva is, — együtt csaltuk meg a kofákat rosz kétgarasokkal, — ragadt ránk egy pár német szó is, úgy hogy midőn haza mentünk az iskolai év végén, egész büszkeséggel azt vallottuk, hogy jól tudunk németül; s midőn aztán azt kérdezték tőlünk, hogy miként mondják azt németül: „jó reggelt!“ — egész önérzettel azt feleltünk: „Gut maring!“ — s mire aztán azt a megjegyzést tették: „Már mégis látjuk, hogy tudtok valamit németül!“

Deákságunk első éveiről nem sok jut eszembe már, azonban egy dolog igen élénk emlékenben van, t. i. a krámpámpuli főzés.

Mi a krámpámpuli? A ki k. olvasónőim közzül ismeri, bizonyosan finnyásan fogja rá fitorítani az orrát, — pedig biztosítom őt arról, hogyha gyomorhaja talál lenni, a helyett hogy „cukedlit“ ennék, igyék meg egy pohár krámpámpulit, s olyan jó étvágya lesz tőle, mint a tőtnak aratáskor.

Ha netalán valaki igénybe akarná venni e kitűnő gyomorerősítőt, annak a kedvéért leírom a készítés módját: Egy vas-serpenyőbe öntetik egy fél liter spiritus, ebbe ¼ font fehér cukor, ekkor a spiritust meg kell gyújtani, s a láng felébe egy kanálban fehér cukrot kell tartani, s az égett cukort becepegtetni a folyadékba, s midőn már eléggé piros, akkor ellehet oltani — s kész a — nektár. Lehet belé vanília gyökeret is vegyíteni, azonban ez már a deákra nézve luxus, ezt mi sohasem praktizáltuk.

Tizen, tizenketten összegyűltünk a deák kamarába, ki egy, ki két garast adott, s az összegyűlt pénzből megszerezvén a szükséges kellékeket, főzöttük a krámpámpulit.

A házi asszony észre vette, hogy valami tilos dolgot végzünk, leskelődni kezdett az ajtó előtt, hogy gyanuját eloszlassuk Pista barátunk megszólalt: „Fiúk! Csináljuk meg azon vegytani kísérletet, melyről multkor N. tanár ur magyarázott, — t. i. ha a spiritusba cukrot vegyítünk, s ezt meggyújtjuk — ez kékes lánggal ég, melynek világánál az arcom halott halványak lesznek, ha aztán a folyadékot megizeljük, az a gyomorban bizonyos kedves rágást okoz. . .“

A háziasszony gyanuja e szavak hallatára oszolni kezdett, azonban feltűnt neki az, hogy igen gyakran csináljuk e vegytani kísérletet — s elment a tanárunkhoz, ki aztán egy ily vegytani kísérletnél meglepett bennünket.

Volt aztán rémülés! A turpisság kiszült, s mi szegény bűnösök éreztük a törvény szigorát.

Voltak még más csinyeink is, azonban ezek az államtitkokhoz tartoznak, ezt nem szükség tudni mindenkinek, — sőt jó eltitkolni az államtitkokat, itt van rá a példa jelenleg: az államtitok megőrzésével két provinciát nyert a monarchia.

Ujra otthon voltunk, de mikor hullatni kezdte az akáca leveleit, midőn a fecskék nagy csoportokban gyülekeztek tanakodva az indulás felett: mi is utra készültünk.

Szomorodott szívvvel ültem fel a szekérré, mely minket a vasuti állomáshoz elszállítandó volt, elgondoltam, hogy milyen keserves lesz a jó töltött káposztát, a mi körülbelől az olimpiai istenek ambróziája volt, felcserélni az alunneumi gricával, a hol a senior még meg is absentálhat; továbbá a helyett hogy a mezőn arató lányoknak a szép nótáját hallgatnám: „Túl a Tiszán fehér kendő integet . . .“, világteremtése előtti poeták verseit kell abegyembe szednem, pl. Horác-ét, ki nagy lelkesedéssel így énekel: „Dulce et dorum est pro patria mori . . .“ (Édes és dicső a hazáért halni.) mégis maga szaladt el legelőször a csatából, de csak a barna lánykát szerettem, azon a görbe felföldön pedig, a hová a napsugár alig sűrű a physica törvénye szerint mind szökek a lányok — mit csináljak én velők? Elhiszem, hogy ők engem nagyon szeretnek, de én keblök hangjaira nem contrázhatok, levén a szöke lányokért nem igen hevülő honpolgár.

Ezen gondolatok, különösen a legutóbbi (melyet nem azért vallottam ki, hogy valami rosz-

akaróm a szöke lányoknak elhíresztelje, s ők aztán „fasché“-ban legyenek velem, s engem, mint szenvedélyes „tour“-táncost, s nem dicsekszem, ha azt mondom, hogy „táncművészt“ mindenütt kikoszarazzanak) s a haldokló természet egészen elegiucus hangulatba ringatták keblem tajtékzó hullámának vészhányta csolnakját, s a jelkesedés, ez égi láng, mely csodatetteket s Homerusokat szül, megszállta lelkemet, s a gyorsan robogó szekeren verset kezdtem készíteni, ujjaimon számíthatván a szótagokat, s midőn a vers kész volt bűtyökujjammal kivertem a taktust a szekér löcsén, s elkezdtem lelkesedve szavalni, elannyira, hogy a lovak megijedtenek, s majd felfordították a szekert.

Isten bocsássa meg a vétkeket! néha verseket is írok, s valóban látom, hogy nagy költői témának kell bennem honolni verseimnek hatásából itélve, mert pl. Arion a delphinre hatott verseivel, Tyrtaeus az emberekre, én pedig a — lovakra.

Versemnek ezen hatásából felbuzdulva, beküldtem azt később egy fővárosi lapba, s rája a következő elismerő szerkesztői izenetet kaptam: „Az ön Pegazusa úgy repül, mint a döglött tyúk, melyet a kerítésen átdobnak.“

No lássa! „Auch ich war in Arkadien geboren!“

Mire lantomnak utolsó hurján is elzengett a dalnak végső accordja, a szomszéd faluba érkezünk, hol szintén volt utrakelendő deák, itt is elvégződvén az általános csokoládé, utra keltünk; — a harmadik faluban már több reményteljes műszafi csatlakozott hozzánk, itt minden pakkot egy szekérré raktunk, mi pedig távozó golyamadarak szinte egy szekérben foglaltunk helyet. Eleinte lehangolt kedélyű volt a társaság, a tréfa játszi szava nem akart az ajkakon megjelenni, — ki a kopott pénz keveselte, ki a szeretőjét sajnálta (én nem, mivel én a szeretőmet mindig magammal hordom a — pipámat) kinek meg más baja volt. No de ki látott deákok soká busulni? Nótára gyújtottunk, s a nyiri homokbucák a dalt visszhangoztatták: „A deáknak jól van dolga . . .“

(Folyt. köv.)

Eperjes, den 21. November.

Nichts ist der öffentlichen Kritik in solchem Maße unterworfen, wie das Wirken und Nicht-Wirken der Polizei.

Das Organ der Aufrechterhaltung der öffentlichen Sicherheit und Ordnung muß immer und überall wachsam bereit stehen; entzieht es sich nun auf einen Augenblick den Augen des Publikums, so bietet dies schon genügend Gelegenheit zu Raifonnements; denn die augenblickliche Abwesenheit sticht gewiß dem größten Theil des Publikums in die Augen, während man an den unablässigen angestregten Dienstleistungen desselben Organes nichts nennenswerthes findet. Thut der Polizeimann seine Pflicht, so ist das etwas natürliches und wird ihm dafür gewiß Niemand ein besonderes Lob spenden.

Die Polizei wird für Alles verantwortlich gemacht, was der öffentlichen Sicherheit und Ordnung zuwiderläuft. Denn gleichwie der Landwirth die Regengüsse den Wolken zuschreibt, so schreibt der Stadtbewohner den nächtlichen Diebstahl, Erzeße, Ruhestörungen u. s. w. der Pflichtvergessenheit der Polizei zu.

Schleudert ein Windstoß ein Ziegelstück vom Dache, welches einen Vorübergehenden beschädigt, so fragt man: Wo ist die Polizei? — Stürzt Jemand am glatten Trottoir, so wird allgemein ausgerufen: Wozu haben wir denn die Polizei? — Verliert Jemand seine Brieftasche und wird der „redliche Finder“ nicht sofort eruiert, so wird die „bekannte Vortrefflichkeit“ der Polizei hervorgehoben; belebt irgend ein Nachtvogel nach Mitternacht mit seinem „Gesange“ die Gassen, so sagt man: „Da die Polizei — die Polizei —“ löst schließlich der Wind die Flamme einer Laterne aus, so sagt man: „Es ist kein Wunder, denn die Polizei ruht in Morpheus' Armen.“

Wir wollen das eben Gesagte nicht mit noch mehr Beispielen illustriren, sind ja doch dieselben dem Publikum nicht nur allein bekannt, sondern auch mundgerecht. Damit will indessen nicht gesagt sein, als wenn die angeführten Exclamationen aller Grundlage entbehren. Wir wissen ganz wohl und ebenso wohl, wie nur irgend Jemand, daß die polizeilichen Verhältnisse in der Provinz und auch unserer Stadt gar Manches zu wünschen übrig lassen und mannigfache Mängel aufweisen, die der Abhilfe harren, und denen abgeholfen werden muß; wenn auch jeder Unbefangene zugeben muß, daß die Ansprüche des Publikums sehr oft zu gesteigert und die Raifonnements die Dinge zumeist in übertrieben dunkler Färbung erscheinen lassen.

So viel ist aber gewiß, daß wir auf diesem Felde noch gar Manches, sogar Viel zu leisten haben, denn es ist über jeden Zweifel erhaben, daß die Achtsamer unserer Verwaltungszustände in der Polizei zu suchen ist, welcher die Exekution der behördlichen Verordnungen zusteht.

Gewiß ist es ferner, daß eine mangelhafte Polizei, den besten, redlichsten Willen, und die an und für sich korrekteste und anerkanntswürdigste Wirksamkeit der Verwaltungsbehörde nicht nur paralysiren, sondern auch völlig zu schanden machen kann, denn was nützt die beste Verfügung der dem Zwecke am meisten entsprechenden Beschluß, wenn er an der Exekutive scheitert und nicht zur Durchführung gelangt!

Das Publikum und namentlich die auf den Gang und die Gestaltung der Dinge Einfluß Nehmenden müssen daher in ihrem eigenen wohlverstandenen Interesse darauf bedacht sein, die Polizei zu einer möglichst entsprechenden zu gestalten.

Wir halten es für zeitgemäß unser Publikum und namentlich die Mitglieder der Repräsentanz dieses Umstandes zu erinnern, weil eben heute Nachmittag die Wahl des städtischen Polizeikommissärs erfolgen wird.

Angesichts der bestehenden Wahl wollen wir sine ira et studio unseren Standpunkt kennzeichnen.

Wir erwarten von dem zu Erwählenden, daß er sich vor Allem mit voller Hingebung seinem schwierigen Berufe widme. Wir erwarten von ihm die Entfaltung einer Energie, wie ohne einer solchen die Verbesserung unserer polizeilichen Zustände nicht denkbar ist.

Der zu Erwählende hat vor Allem die Organisation der Polizeimannschaft, deren unmittelbarer Vorgesetzter er sein wird, in Angriff zu nehmen. Die einzelnen Polizisten müssen über ihre Pflichten belehrt und mit entsprechenden Instruktionen versehen werden. Aufgabe des Polizeikommissärs wird es sein, sich stets persönlich zu überzeugen, ob die Mannschaft ihre Pflicht erfüllt. Die Durchführung der behördlichen Verfügung geschieht unter seiner unmittelbaren Leitung und deshalb hat der Polizeikommissär — wie es schon auch dessen Benennung kennzeichnet — mit dem erternen Polizeidienst zu betrauen sein, während der Stadthauptmann als Chef des Amtes den internen Dienst versteht, wie dies bei jeder organisirten Polizei der Fall ist.

Sollten diese Prinzipien nicht zur Geltung gebracht werden, so wäre es — unserer Ueberzeugung nach — überhaupt ein müßiges Ding, die Stelle des Polizeikommissärs zu besetzen.

Vermischtes.

Merkwürdige Zeitungsanzeigen.

In einem schlesischen Wochenblatt befindet sich unter Kirchennachrichten folgende kuriose Anzeige: „Geboren. Den 5. November, dem Schuhmacher, Wittwer Pafelt eine Tochter.“

„Ein Kindermädchen wird bei einem kleinen Kinde, welches zugleich auch Hausarbeit mit übernehmen muß, gesucht.“

„Ich wünsche einem alten Manne eine warme Stube sogleich genießen zu lassen.“

Der Böblinger Bote enthielt folgenden Heirathsantrag:

„Ein Mann mit angenehmen Sichern, welcher sich das zweiunddreißigste Lebensjahr nebst eines schönen Geschäfts mit bereits noch ohne Konkurrenz zu erfreuen hat, sucht wegen Mangel an Umgänglichkeit auf diesem Wege eine Lebensgefährtin, Ansprüche auf Vermögen, sind 2000 Photographien sind erwünscht. Beliebige Adresse W. Nr. posterando Böblinger.“

Berl. Int.-Bl. vom 1. März 1867: „Französisch, wie ein Gebotener, lernt man bei Dr. Técère, U. d. Linden 41.“

„In der Leipziger Straße Nr. 48 steht nicht etwa wegen Mangel an Raum, sondern wegen Mangel an Geld, ein neuer zweiflügeliger Landauer Wagen, elegant gebaut, zum Verkauf.“

Landwirthschaftliches.

Füttern des Geflügels im Winter.

Im Winter, wenn das Geflügel zumeist auf das Geflügelhaus beschränkt ist, oder wo, wenn die Thiere frei herumlaufen, sie nicht viel Nahrung erschaffen oder ertragen können, sollte nie vergessen werden, daß um sie munter und bei guter Gesundheit zu erhalten, es einer Ertragabe von Futter bedarf. Noch besser thun wir, wenn wir in scharfem, kaltem Wetter außer der Menge auch die Güte des Futters aufbessern.

Wir halten die Betheilung des Geflügels mit gutem, gesundem Körnerfutter zu allen Jahreszeiten für die zweckentsprechendste Art der Fütterung; wenn dies auch zu jeder Jahreszeit das Förderlichste für die Fühner ist, so ist es dies umsomehr während der beißend kalten Tage des Jänner und Februars.

In dieser Jahreszeit sollte man dem ganz sowie halberwachsenen Geflügel überhaupt so viel Futter reichen, als es rein aufzufressen im Stande ist, u. zw. zweimal des Tages, nämlich Mittags und Abends ein Gewicht von ganzen Weizenkörnern, grob geschrotetem Mais und Gerste- oder Haferkörnern. Als sehr gut können wir auch noch die Beimengung von ein wenig Buchweizen und Sonnenblumenkörnern bezeichnen. Das erste Mahl der Fühner (des Morgens) sollte ihnen warm verabreicht werden, und zwar in Gestalt von abgebrühtem Maismehl und gequollenem Grünzeug. Dieses Futter im Vereine mit dem Körnerfutter Mittags und Abends, sowie der gelegentlichen Verabreichung von Fischhüberbleibseln, gemischt mit etwas grünem Zeug, etwa fein zerhacktem Kraut, Zwiebeln und Rüben, wird nie verfehlen, die Fühner durch den Winter in einem ausgezeichneten Zustande zu erhalten.

Zur Pflege der Pferde.

Die schweizerische Postverwaltung veröffentlichte in ihrem amtlichen Blatte nachstehende ihr aus St. Gallen zugegangene Zuschrift mit dem Bemerken, daß jedem Postpferdehalter ein Exemplar von dieser Mittheilung zugesandt worden ist. Wir geben diese Mittheilung hier wieder, um die Aufmerksamkeit unserer Landwirthe darauf zu lenken.

Die großartig und vorzüglich organisirte Pariser Omnibusgesellschaft läßt bei heißer Witterung auf allen Haltestellen den ankommenden Pferden sofort mit frischem Wasser Nase und Maul waschen und — wenn die Zeit genügt — auch die ganze Vorderseite des Kopfes und die Füße. Wer schon Zeuge war, wie die Pferde mit wahrer Begierde dem mit Wasserfübel und Schwamm bereitstehenden Manne den Kopf entgegenstecken und dann erfreut und gestärkt ihren anstrengenden Lauf fortsetzen, der wird den lebhaften Wunsch nicht unterdrücken können, daß auch bei uns den Pferden diese Wohlthat erwiesen werden möchte, die bei anstrengendem Tempo dieser Erfrischung bedürfen. Wer ein Herz hat für das edelste unserer Nutzhier, der veräume keinen Augenblick, im Interesse des Dienstes, der Gesunderhaltung der Thiere und des Thierhüters dem freundlichen Rathe zu folgen und für allgemeine, und sogar polizeiliche Einführung des Vorschlages seinen Einfluß geltend zu machen.

Der „Praktische Landwirth.“

Fruchtpreise vom 21. November 1879.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	9.—	10.—
Weizen „ 100 „	„	10.50	13.50
Gerste „ 100 „	„	7.50	8.—
Hafser „ 100 „	„	5.75	6.25
Mais „ 100 „	„	9.—	—
Erbsen „ 100 „	„	11.—	—
Linien „ 100 „	„	11.—	—
Fisolen „ 100 „	„	11.—	—
Erdäpfel „ 100 „	„	4.—	—

Die in Ofen am 15. November gehobenen Zahlen: 78, 40, 86, 75, 70.

Die nächste Ziehung ist am 29. November 1879.

Die in Prag am 19. November gehobenen Zahlen: 49, 84, 82, 32, 30.

Die nächste Ziehung ist am 3. Dezember 1879.

Interessant

ist die in der heutigen Nummer unserer Zeitung sich findende Glücks-Anzeige von Samuel Heckscher senr. in Hamburg. Dieses Haus hat sich durch seine prompte und verschwiegene Auszahlung der hier und in der Umgegend gewonnenen Beträge einen dermaßen guten Ruf erworben, dass wir Jeden auf dessen heutiges Inserat schon an dieser Stelle aufmerksam machen.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

10843. sz.

199 3—3

Pályázati hirdetmény.

Az 1876. XIV. t. cz. 142. követk §§. alapján ezennel pályázat nyitattik Sárosmegye területén üresedésben levő következő községkörök **körorvosi állomásaira:**

1. A 19 községgel 9474. lélekszámmal bíró **lemesi** 22 községgel 9761. lélekszámmal bíró **keczser-pekléni** kör.

2. a 18 községgel, 10026. lélekszámmal bíró **héthársi**, 14 községgel, 9503 lélekszámmal bíró **palocsai**, 13 községgel 9599 lélekszámmal bíró **berzeviczei** kör.

3. a 25 községgel 9992 lélekszámmal bíró **radácsi**, 17 községgel, 9954 lélekszámmal bíró **kis-sárosi** kör.

4. a 33 községgel, 9966 lélekszámmal bíró **giráltsi**, 27 községgel, 9965 lélekszámmal bíró **hanusfalvi** kör.

5. a 28 községgel 9926 lélekszámmal bíró **raszlaviczai**, 20 községgel, 9917 lélekszámmal bíró **gerlachói** kör.

6. a 18 községgel 9930 lélekszámmal bíró **zborói**, 48 községgel, 1054 lélekszámmal bíró **felső-orlicsi** körorvosi állomására.

Mindezen tisztségek az idézett törvény 145. §-ban megszabott díjakon kívül évi 300 frt javadalmazással és hivatalos járásoknál mérföldenkint 1 frt 4 krral felszámítható fuvardíjjal láttatnak el; lakást a székhelyül kijelölt község 50 frtért tartozik szolgáltatni.

A szabályszertlen felszerelt folyamodások az 1. csoportra nézve az **alsó-tarcsai** (Lemes) 2-ra a **felső-tarcsai**, (Kis-Szeben) 3-ra a **sirokai**, (Eperjes) 4-re a **tapolyi**, (Girált) 5-re a **szekcsői**, (Bártfa) 6-ra a **makoviczai** (Szvidnik) járás szbirájához f. é. december 10-ig terjesztendőek be.

Péchy Zsigmond s. k.,
alispán.

Ein tüchtiger Landwirth

sucht per **1. April** oder **1. Juli 1880** Stellung als **Berwalter**, gleichviel wo. Offerte an die **Administration dieses Blattes** sub **H. H.**

195

3—3

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ-FORRÁS

Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserüvíz között. **Dr. Leube W.** a belgyógyászati tanára, Erlangenben adagban vétetik. Sőt még oly esetekben is, hol a bélnyákhártya izgatott e víz fájdalom nélküli székletét okozott.

Dr. Korányi Frigyes, tanár és királyi tanácsos Budapestben. „Különösen az által tünik ki, hogy enyhén keserü, nem kellemetlen ízű és hogy még hosszabb használat után sem zavarja meg az étvágyat és emésztést.“

Dr. Gebhardt Lajos, tanár és Szt.-Rókus közköri ház igazgatója, Budapestben. „Könnyen vétethetik és a többi budai vizekhez aránylag kevesebb mennyiségben és rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt létre.“

Dr. Kiss Sándor, a Szt.-János közköri ház igazgatója, Budapestben. „Valamennyi budakeserüvíz között kellemes íze és jeles hatása által tünik ki: gyomor- és bélhurutnál, megrogzított székrekedésnél, alhasi vérpanaszánál, valamint vértulajdonoknál, aranyérvél, étvágytalanságnál.“

Dr. Bamberger Henrik, tanár és udvari tanácsos Bécsben. „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.“

Dr. Meynert Th. az elmegyógytan tanára, korábbi minisztertanácsos Bécsben. „A mérsékelt adagok és azok kiméletes hatása által e köröda egybevágó heveny kórosaitól gyakran fontos okjavalatlak felnek meg.“

Ezen víz kapható minden gyógyszerár és fűszerár kereskedésben és a Ferencz-József keserüvíz-forrás igazgatóságánál Budapestben, väczai utca 18. sz. a.

Eperjesen Gallotsik J. W. és Holenla
182 L. uraknál. 3—9

A felső-tarcsai járás Olysó községében fekvő **nemesi birtok** a hozzá tartozó urasági lakház, gazdasági épületek, malom és regále joggal egyetemben **jövő 1880. évi áprilhó 2-tól bérbeadandó.**

Bővebb tudósítás tekintetes **Tahy Géza** földbirtokos urnál **Pétermezőn** u. p. **Héthárs** nyerhető. 194 3—3

AVIS!

Gefertigter beehrt sich dem P. Z. Publikum anzuzeigen, daß er während den Ruhestunden der Concerte, Unterhaltungen im großen Saale sein Speise-Locale geöffnet halten wird und zu ermäßigten Preisen Speise und Getränke verabfolgen wird. — Gleichzeitig eröffnet Gefertigter ein Speise-Abonnement vom 1. December l. J.

208 1—3

Wilhelm Neumann,
Hotelier.

Lizitations-Kundmachung

Am 10. und 11. Dezember l. J. werden in den Pfandleih-Geschäfte, Hauptgasse Nr. 16. alle diejenigen Pfänder die bis 1. Oktober 1879 unprolongirt sind in öffentlicher Lizitation verkauft, nur bis zum 3. Dezember können die Pfänder prolongirt oder gelöst werden.

B. Friedmann,
Hauptgasse Nr. 16.

Bei meinen Holzablieferungen ist besonders darauf zu achten, daß der Frächter die auf dem Lieferzettel vermerkte Anzahl Scheite richtig abliefern, da spätere Reklamationen nicht berücksichtigt werden können.

Hugo Lustig.

Pályázati hirdetmény.

Az 1876. XIV. t. cz. 146. §-a alapján, Sáros megye területén tisedésben levő következő községesportok szülésznői állomásaira ezennel pályázat nyitattik:

1. Kakasfalvi hat, somosi egy, szt. péteri három, kendei négy, tihanyi két, szt. istváni öt, közeghi négy, lemeszi négy, budaméri négy, keczep-pekleni hat, 6-falvi öt, bogdányi öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

2. jakabfalvi hat, péchufalvi két, litinyei négy, rosokoványi négy, héthársi három, kriványi három, tarkói három, lubotini három, esiresi három községgel, mindegyik 30 frt évi javadalmazással; tárczai négy, berzeviczei két, alsó-szaloki két, balásfvágási két, feketekuti két, ujaki három, lipniki négy községgel mindegyik 40 frt évi javadalmazással;

3. soóvári három, sebes-kellemesi három, felső-sebesi négy, nagy-sárosi egy, izségi hat, klembergi négy községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; sírkői három, szt. kereszti négy községgel, mindkettő 60 frt évi javadalmazással;

4. hanusfalvi egy, bisztrai hat, kükemezői öt, kappi három, töltészi három, kapinémfalvi hét, karácsonmezői hét, radomai kilenc, margonyai hat, herheji nyolcz, hazslini négy községgel, mindegyik ötven frt évi javadalmazással;

5. teryei nyolcz, deméthei öt, lófalvi négy, klyussói négy, hertneki három, richvaldi három, bártfaujalvi öt, gáboltói négy, aranyptaki három kurói négy, kruzslói hat, lukói három, malczói három községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

6. zborói egy, komlósi három, váradkai hat, smilnoi négy, f-orlicsi négy, czerninai öt, dubovai öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; mesztiszközi hat, duplini hét, miroljai tizenegy, kruzslivai kilencz, ladoméri hat, medvedzei nyolcz községgel, mindegyik 60 frt évi javadalmazással.

Ezenkívül mindegyik szülésznő a törvény 148. §-ában szabályozott segélynyújtási díjakban részesül.

A szabályszerűen felszerelt folyamodványok az 1. csoportra nézve az alsó-tárczai (Lemes), 2. a felső-tárczai (Kis-Szeben), 3. a sírkői (Eperjes 4.), tapolyi (Girált), 5. a szekcsői (Bártfa), 6. a makoviczai járás szolgabirájához f. évi decemberhó 10-ig terjesztendők be.

Péchy Zsigmond s. k.,
alispán.

200 3-3

Két darab eperjesi takarékpénztári részvény eladó.

Bövebb értesítést szerezhetni e lap kiadó hivatalában.

L. Lichtmann's erste Wiener Damen-Confections Fabriks-Niederlage in Eperies

erlaubt sich dem geehrten P. T. Publikum die ergebene Anzeige zu machen, daß sämtliche Erzeugnisse bestehend aus Damenröcke, Paletots, Regenmäntel, Pelze, Umhülle, Kinderröcke von heute an zu staunend billigen Preisen verkauft werden.

Um zahlreichen Zuspruch bittet

Hochachtungsvoll

193 4-6

L. Lichtmann.

Gleichzeitig empfiehlt Obiger sein reichhaltiges Herren-Mode-Waaren-Geschäft, bestehend aus Herren-Wäsche, Hüte, Cravatten etc. zu staunend billigen Preisen.

NOBEL'S DYNAMIT

186 aus der 5-5

ungarischen Fabrik PRESSBURG.

Aufträge erbitten an:

Oesterr.-Ungarische Dynamitfabriken

vorm. Alfred Nobel & Co.

Mahler & Eschenbacher, Wien.

Gänzlicher Ausverkauf.

Gefertigter mache hiemit die höfliche Anzeige an meine geehrten Kunden, wie auch dem P. T. Publikum, dass ich mein Lager in Kleiderstoffe, Flanelle, Cheviotte, Terno, Tischzeuge, Seiden- und Möbel-Stoffe, Salon- und Lauf-Teppiche, Bettvorleger, Cretonne, Schnürl- und Pique-Barchette, Holländer- und Rumburger-Garn-Leinwände, Chiffons, Tuch- und Schafwoll-Waaren, Umhängtücher, etc. wie auch alle in dieses Fach schlagende Artikel, zu staunend billigen Preisen ausverkaufe.

Achtungsvoll

197 3-3

Franz Böhm.

Epilepsie

(Fallsucht) heilt brieflich **Dr. Killisch, Dresden** (Neustadt). Grösste Erfahrung, da bereits über 11,000 Fälle behandelt

201

2-2

Haupt-Gewinn ev. 400,000 Mark. Glücks-Anzeige. Die Gewinne garantirt der Staat. Erste Ziehung: 10. u. 11. Decemb.

Einladung zur Betheiligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher über

8 Millionen 900,000 Mark sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 94,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev. 400,000 Mark	6 Gewinne à 4000 Mark
1 Gewinn à 150,000 Mark	65
1 " " 100,000 Mark	213
1 " " 60,000 Mark	12
1 " " 50,000 Mark	2
2 " " 40,000 Mark	631
2 " " 30,000 Mark	773
5 " " 25,000 Mark	950
2 " " 20,000 Mark	65
12 " " 15,000 Mark	100
1 " " 12,000 Mark	26450
24 " " 10,000 Mark	3900
5 " " 8,000 Mark	70
2 " " 6,000 Mark	7800
54 " " 5,000 Mark	7850

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den **10. und 11. December d. J.** festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 3 Gulden 50 kr.,
das halbe Originalloos nur 1 Gulden 75 kr.,
das viertel Originalloos nur 88 kr.,

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugesandt.

Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Post-einzahlungskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Hekscher senior,
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten großen Geldlotterie, in welcher

8 Mill. 940,000 R.-Mark vom 10. December 1879 bis 14. Mai 1880 sicher gewonnen werden müssen.

Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 94,000 Loosen, **49,000 Gewinne** und zwar ev.

400,000 R.-Mark

speziell aber	5 Gew. á R. 8000
1 Gew. á R. 250,000	2 Gew. á R. 6000
1 " á R. 150,000	54 " á R. 5000
1 " á R. 100,000	6 " á R. 4000
1 " á R. 60,000	65 " á R. 3000
1 " á R. 50,000	213 " á R. 2000
2 " á R. 40,000	12 " á R. 1500
2 " á R. 30,000	2 " á R. 1200
5 " á R. 25,000	631 " á R. 1000
2 " á R. 20,000	773 " á R. 500
12 " á R. 15,000	950 " á R. 300
1 " á R. 12,000	26,450 " á R. 138
24 " á R. 10,000	

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich festgesetzt.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser großen Geldverloofung kostet:

das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3 1/2,
das halbe " " 3 " " 1 3/4,
das viertel " " 1 1/2 " " 90 fr.

und werden diese vom Staate garantirten Original-loose (keine verbotenen Promessen) gegen Einsendung des Betrages oder Post-Einzahlung nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingefandt werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne von Mark 125,000, 50,000, 30,000, 20,000,** mehrere von **10,000** u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältniß der großen Chancen sehr unbedeutend und kann ein Glückverfuch nur empfohlen werden.

Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amtlichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Anzahlung oder Versendung der Gewinne erfolgt planmässig und nach Wunsch der glücklichen Gewinner.

Aufträge beliebe man umgehend und jedenfalls vor dem 30-ten ds. Mts. vertrauensvoll zu richten an die bewährte alte Firma

Josef Steindecker, Dammthorstrasse
Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Das Haus Steindecker — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nötig; es unterbleiben solche daher, worauf verehrl. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Főizlet és központi iroda: IV. váci-utca 14. sz. „Peking városához“.

F i ó k o k :

IV. kerület, kigyó-tér.
„A theanővényhez.“

VII. ker. király-utca 17. szám.
a „Moszkva városához.“

DIETRICH és GOTTSCHEG

oszt. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük Budapestben, ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinai Théat

(legújabb 1879-80-diki termés.)

Különösen:

	frttól	frtig.
Congo, legfinomabb	1/2 kiloja	2.- 3.-
Souchong	"	3.- 5.-
Orosz családi thea	"	3.- 4.-
Fekete orosz karaván thea	"	6.- 12.-
Fekete karaván virágos thea	"	5.- 6.-
Pecco virágos thea legfinomabb	"	4.- 6.-
Orosz karaván virágos thea	"	6.50 12.-
Udvari thea-vegyíték	"	12.-
Victoria thea-vegyíték	"	8.-
Király thea-vegyíték	"	6.-
Moszkvai thea-vegyíték	"	5.-
Császár thea-vegyíték	"	4.-
Mandarin thea-vegyíték	"	3.-

Ugyanezen fajták csomagokban és diszes chinai szelencékben is kaphatók.
Mindennemű külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas-edények.

A legcsekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítettek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

	frt	kr.
1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2	20
1 " közep " " (1/2 meszely)	1	10
1 " kis " " (1/2 meszely)	—	56
2 " nagy " " (1/2 pint)	—	50
2 " közep " " (1 meszely)	—	75
2 " kis " " (1/2 meszely)	—	40
3 " nagy " " (1/2 pint)	—	1 20
3 " közep " " (1 meszely)	—	60
3 " kis " " (1/2 meszely)	—	30
4 " nagy " " (1 pint)	—	1 50
5 " nagy " " (1 pint)	—	1 20

Braziliai-Rum

(biróilag deponált védjeggyel.)

1 nagy butélia üvegestül (1 pint)	1 frt	— kr.
1 kis " " (1/2 pint)	—	55 kr.

Lizitations-Kundmachung

Am 10. und 11. Dezember l. J. werden in den Pfandleih-Geschäfte, Hauptgasse Nr. 16. alle diejenigen Pfänder die bis 1. Oktober 1879 unprolongirt sind in öffentlicher Lizitation verkauft, nur bis zum 3. Dezember können die Pfänder prolongirt oder gelöst werden.

B. Friedmann,
Hauptgasse Nr. 16.

Bei meinen Holzablieferungen ist besonders darauf zu achten, daß der Frächter die auf dem Lieferzettel vermerkte Anzahl Scheite richtig abliefern, da spätere Reklamationen nicht berücksichtigt werden können.

Hugo Lustig.

Pályázati hirdetmény.

Az 1876. XIV. t. cz. 146. §-a alapján. Sárosmege területén fűszedésben levő következő községesportok szülésznői állomásaira ezennel pályázat nyitattik:

1. Kakasfalvi hat, somosi egy, szt. péteri három, kendei négy, tihanyi két, szt. istváni öt, községi négy, lemeszi négy, budaméri négy, keczep-pekleni hat, 6-falvi öt, bogdányi öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

2. jakabfalvi hat, péchufalvi két, litinyei négy, rosokoványi négy, héthársi három, kriványi három, tarkói három, lubotini három, esiresi három községgel, mindegyik 30 frt évi javadalmazással; tárczai négy, berzeviczei két, alsó-szaloki két, balásfvágási két, feketekuti két, ujaki három, lipniki négy községgel mindegyik 40 frt évi javadalmazással;

3. soóvári három, sebes-kellemesi három, felső-sebesi négy, nagy-sárosi egy, izségi hat, klembergi négy községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; sírkői három, szt. keresztli négy községgel, mindkettő 60 frt évi javadalmazással;

4. hanusfalvi egy, bisztrai hat, kükemezői öt, kappi három, töltészi három, kapinémefalvi hét, karácsonmezői hét, radomai kilenc, margonyai hat, herheji nyolcz, hazslini négy községgel, mindegyik ötven frt évi javadalmazással;

5. teryei nyolcz, deméthei öt, lófalvi négy, klyussói négy, hertneki három, richvaldi három, bártfaufalvi öt, gáboltói négy, aranyptaki három kurói négy, kruzslói hat, lukói három, malezói három községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással;

6. zborói egy, komlói három, váradkai hat, smilnoi négy, f-orlicsi négy, ezerninai öt, dubovai öt községgel, mindegyik 50 frt évi javadalmazással; mesztiszkói hat, duplini hét, miroljai tizenegy, kruzslivai kilencz, ladoméri hat, medvedzei nyolcz községgel, mindegyik 60 frt évi javadalmazással.

Ezenkívül mindegyik szülésznő a törvény 148. §-ában szabályozott segélynyújtási díjakban részesül.

A szabályszerűen felszerelt folyamodványok az 1. csoportra nézve az alsó-tárczai (Lemes), 2. a felső-tárczai (Kis-Szeben), 3. a sírkői (Eperjes 4.), tapolyi (Girált), 5. a szekcsői (Bártfa), 6. a makoviczai járás szolgabírájához f. évi decemberhó 10-ig terjesztendők be.

Péchy Zsigmond s. k.,
alispán.

200 3-3

Két darab eperjesi takarékpénztári részvény eladó.

Bövebb értesítést szerezhetni e lap kiadó hivatalában.

L. Lichtmann's erste Wiener Damen-Confections Fabriks-Niederlage in Eperies

erlaubt sich dem geehrten P. T. Publikum die ergebene Anzeige zu machen, daß sämtliche Erzeugnisse bestehend aus Damenröcke, Paletots, Regenmäntel, Pelze, Umhülle, Kinderröcke von heute an zu stauend billigen Preisen verkauft werden.

Um zahlreichen Zuspruch bittet

Hochachtungsvoll

193 4-6

L. Lichtmann.

Gleichzeitig empfiehlt Obiger sein reichhaltiges Herren-Mode-Waaren-Geschäft, bestehend aus Herren-Wäsche, Hüte, Cravatten etc. zu stauend billigen Preisen.

NOBEL'S DYNAMIT

186 aus der 5-5

ungarischen Fabrik PRESSBURG.

Aufträge erbitten an:

Oesterr.-Ungarische Dynamitfabriken

vorm. Alfred Nobel & Co.

Mahler & Eschenbacher, Wien.

Gänzlicher Ausverkauf.

Gefertigter mache hiemit die höfliche Anzeige an meine geehrten Kunden, wie auch dem P. T. Publikum, dass ich mein Lager in Kleiderstoffe, Flanelle, Cheviotte, Terno, Tischzeuge, Seiden- und Möbel-Stoffe, Salon- und Lauf-Teppiche, Bettvorleger, Cretonne, Schnürl- und Pique-Barchette, Holländer- und Rumburger-Garn-Leinwände, Chiffons, Tuch- und Schafwoll-Waaren, Umhängtücher, etc. wie auch alle in dieses Fach schlagende Artikel, zu stauend billigen Preisen ausverkaufe.

Achtungsvoll

197 3-3

Franz Böhm.

Epilepsie

(Fallsucht) heilt brieflich **Dr. Killisch, Dresden** (Neustadt). Grösste Erfahrung, da bereits über 11,000 Fälle behandelt

201

2-2

Haupt-Gewinn ev. 400,000 Mark. Glücks-Anzeige. Die Gewinne garantirt der Staat. Erste Ziehung: 10. u. 11. Decemb.

Einladung zur Betheiligung an den Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie, in welcher über

8 Millionen 900,000 Mark sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vortheilhaften Geld-Lotterie, welche plangemäss nur 94,000 Loose enthält, sind folgende, nämlich:

Der grösste Gewinn ist ev. 400,000 Mark	6 Gewinne à 4000 Mark
1 Prämie 250,000 Mark	65 " 3000 Mark
1 Gewinn à 150,000 Mark	213 " 2000 Mark
1 " 100,000 Mark	12 " 1500 Mark
1 " 60,000 Mark	2 " 1200 Mark
1 " 50,000 Mark	631 " 1000 Mark
2 " 40,000 Mark	773 " 500 Mark
5 " 30,000 Mark	950 " 300 Mark
2 " 20,000 Mark	65 " 200 Mark
12 " 15,000 Mark	100 " 150 Mark
1 " 12,000 Mark	26450 " 138 Mark
24 " 10,000 Mark	3900 " 124 Mark
5 " 8,000 Mark	70 " 100 Mark
2 " 6,000 Mark	7800 " 94 u. 67 Mark
54 " 5,000 Mark	7850 " 40 u. 20 Mark

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen zur sicheren Entscheidung.

Die erste Gewinnziehung ist amtlich auf den **10. und 11. December d. J.** festgestellt und kostet hierzu

das ganze Originalloos nur 3 Gulden 50 kr.,
das halbe Originalloos nur 1 Gulden 75 kr.,
das viertel Originalloos nur 88 kr.,

und werden diese vom Staate garantirten Original-Loose (keine verbotenen Promessen) gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Jeder der Betheiligten erhält von mir neben seinem Original-Loose auch den mit dem Staatswappen versehenen Original-Plan gratis und nach stattgehabter Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unangefordert zugesandt.

Die Anzahlung und Versendung der Gewinnelder erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt und unter strengster Verschwiegenheit.

Jede Bestellung kann man einfach auf eine Post-einzahlungskarte oder per recommandirten Brief machen.

Man wende sich daher mit den Aufträgen vertrauensvoll an

Samuel Hekscher senior,
Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geldlotterie, in welcher

8 Mil. 940,000 R.-Mark vom 10. Dezember 1879 bis 14. Mai 1880 sicher gewonnen werden müssen.

Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 94,000 Loosen, **49,000 Gewinne** und zwar ev.

400,000 R.-Mark

speciell aber	5 Gew. à R. 8000
1 Gew. à R. 250,000	2 " à R. 6000
1 " à R. 150,000	54 " à R. 5000
1 " à R. 100,000	6 " à R. 4000
1 " à R. 60,000	65 " à R. 3000
1 " à R. 50,000	213 " à R. 2000
2 " à R. 40,000	12 " à R. 1500
2 " à R. 30,000	2 " à R. 1200
5 " à R. 25,000	631 " à R. 1000
2 " à R. 20,000	773 " à R. 500
12 " à R. 15,000	950 " à R. 300
1 " à R. 12,000	26,450 " à R. 138
24 " à R. 10,000	

Die Gewinnziehungen sind planmässig amtlich festgestellt.

Zur nächsten ersten Gewinnziehung dieser grossen Geldverloofung kostet:

das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3 1/2
das halbe " " 3 " " 1 1/2
das viertel " " 1 1/2 " " 90 fr.

und werden diese vom Staate garantirten Original-loose (keine verbotenen Promessen) gegen Einsendung des Betrages oder Post-Einzahlung nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingefandt werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne** von Mark **125,000, 50,000, 30,000, 20,000**, mehrere von **10,000** u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältnis der grossen Chancen sehr unbedeutend und kann ein Glückverfuch nur empfohlen werden.

Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amtlichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Auszahlung oder Versendung der Gewinne erfolgt planmässig und nach Wunsch der glücklichen Gewinner.

Aufträge beliebe man umgehend und jedenfalls vor dem 30-ten ds. Mts. vertrauensvoll zu richten an die bewährte alte Firma

Josef Steindecker, Dammthorstrasse
Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Das **Haus Steindecker** — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nötig; es unterbleiben solche daher, worauf verehrl. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Főizlet és központi iroda: IV. váci-utca 14. sz. „Peking városához“.

F i ó k o k :

IV. kerület, kigyó-tér.
„A theanóvényhez“

VII. ker. király-utca 17. szám.
a „Moszkva városához“

DIETRICH és GOTTSCILIG

oszt. es. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük Budapestben, ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinai Théat
(legújabb 1879-80-diki termés.)

Különösen:

	frttól	frtig.
Congo, legfinomabb	1/2 kilója	2.- 3.-
Souchong	"	3.- 5.-
Orosz családi thea	"	3.- 4.-
Fekete orosz karaván thea	"	6.- 12.-
Fekete karaván virágos thea	"	5.- 6.-
Pecco virágos thea legfinomabb	"	4.- 6.-
Orosz karaván virágos thea	"	6.50 12.-
Udvari thea-vegyitek	"	12.-
Victoria thea-vegyitek	"	8.-
Király thea-vegyitek	"	6.-
Moszkvai thea-vegyitek	"	5.-
Császár thea-vegyitek	"	4.-
Mandarin thea-vegyitek	"	3.-

Ugyanezen fajták csomagokban és diszes chinai szelencékben is kaphatók.
Mindennemű külföldi likörök, pezsgók, sherry, fracia borok, csokoládé, ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu thea-s-cények.
A legcsekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítettek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Jamaica-Rum
legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

	frt kr.
1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2 20
1 " közep " " (1 meszely)	1 10
1 " kis " " (1/2 meszely)	56
2 " nagy " " (1/2 pint)	1 50
2 " közep " " (1 meszely)	75
2 " kis " " (1/2 meszely)	40
3 " nagy " " (1/2 pint)	1 20
3 " közep " " (1 meszely)	60
3 " kis " " (1/2 meszely)	30
4 " nagy " " (1 pint)	1 50
5 " nagy " " (1 pint)	1 20

Braziliai-Rum
(biróilag deponált védjeggyel.)

1 nagy butélia üvegestül (1 pint)	1 frt — kr.
1 kis " " (1/2 pint)	55 kr.

szerét tűzzük ki célul, — de oda kell hatnunk, hogy ezek mellett leányainkat a szív- és jellemképzés, a nemesebb erkölcsök s a nő későbbi családi életében nélkülözhetetlen dolgok szükségességeire is tanítsuk. S ezen szempontból kiindulva, ne bizzunk mindent az iskolára, de a család is tegye meg erre vonatkozó köteleit.

Tudjuk azt, hogy a gyermeki szívet fogékonyságánál fogva az érzelmeknek — általunk meghatározott világába vezethetjük; ép ezért kerüljük a nőképzésben az elmélet által alkotott egy irányt; mert így a többi szükségességekre nézve, a fogékonyság csakhamar eltömpül, s így csak később fogjuk belátni, hogy a leányaink későbbi boldogságára vezető vezér-eszmét ezeknek szülei, tanítói, nem vették idejekorán lelkükre, a min később változtatni nem lehet.

Könnyen megtörténik ezután, hogy a nő családjának haszonnélküli tagja, férjének zsarolója, a társadalomnak divatos bábuja s végre a divatnak — eme társadalmi philloxerának — bálványozója lesz. A szülő, a tanító következtet, számít, okoskodik s mindamellett is az eredmény természetellenesnek bizonyul be.

Honnét van ez?

Ha ennek okát tüzetesebb elemzés útján kutatjuk, azonnal rá jövünk, hogy a nevelés már alapelvben ferde irányba tereltetett; t. i. a nő neveléséből nevelése kezdetétől fogva lassanként kivételtétett, s így női, családi sőt legtöbbször anyagi rendeltetésének nem képes kellőleg megfelelni; az iskola után tehát a nevelés legszellemibb részét, a valódi szép, jó s nemes iránti fogékonyság fejlődését, leginkább maga a család van hivatva megtanítani.

Vagy kitől tanulja meg a felserdült hajdon, hogy pl. a férfit, nem pénze, de becstelensége szerint kell megítélni? Vagy a takarékoság azon alapigazságát, hogy krajcárból lesz a forint; vagy hogy sokkal jobb készen fizetett karton ruhában járni; mint fizetetlen selymet viselni stb. stb.

Nem kívánja azt senki, hogy leány gyermekeinket konyha hamuja közt neveljük, vagy alsóbrendű munkákkal halmozzuk el; de igenis megkívánja maga a józan ész, hogy a nő minden műveltsége mellett a családi kötelemeket illető tendőkben is annyira jártas legyen, hogy pl. egy jobb ebéd elkészítésénél ne szoruljon mindjárt szakácsra; ha ruháján egy gomb hiányzik ne legyen szüksége varrónőre, ép ezért mellel felhozom, hogy valamint a fiu-tanítványok egynemelyike mellett ma már kézműipar iskolákat is találunk; ugy nem volna felesleges a leány-iskolák és neveldek mellett ruhászatot is felállítani, hogy — mint fön is említém — a nő ne legyen kénytelen minden csekélységért idegen munkás kezére szorítkozni, melyek pedig a házi pénztárban látható nyomokat hagynak hátra.

Ha ezen elveket szem előtt tartva leánygyermekjeinket nem dobjuk a luxus és divat martalékaul, de nevelésünkben az életteni irányt követjük, kiképezettségükben az iskola, család és társadalom összműködését keressük; akkor nem lesz szükségünk arra, hogy jövőjüknek mesterséges utakat készítsünk, de bizton elbocsáthatjuk őket, megtalálják ők maguk is a mire szükségük van.

Kálóczy J.

Fővárosi levél.

(Budapesti társas élet. — Fiatal tudósaink. — Költőink. — Egy költő és egy tudós pongyolában. — A magyar színműirodalom. — Shakespeare a nemzeti színpadon. — Romeo és Julia.)

Itt egy meghívás a Kisfaludy-társaság, Petőfi társaság, Földrajzi társulat s tudj' isten mily társaság ülésére. Az irodalmi mozgalmak nagyok, minden sűrű-forog, az öregek irdogálnak és a jeunesse dorée ifju erővel — firkant. Mindegyik boldogit valamivel, itt egy fiatal költő kesergéseivel, ott egy másik prózai prózájával. Oh mily kín: boldogság! — De Plautus és Terentiusról még nem beszéltek sokat s így nem lehet unalmas fiatal tudósunk, dr. Petz Vilmos értekezése, melyben az érettebbeknek melegen ajánlja az aranykor e klasszikus vígjáték íróját, kitűnő élvezetet ígérve nekik. A Philologiai társaság gyakran hallja Petz értekezését és — a mi elég genialitásra mutat — nem unatkozik.

Egy másik tudósunk nem kevésbé érdekes alak. Végig játszott egy komédia mind három felvonását a nélkül, hogy megakadna szerepében vagy belebotlanék a színpad valamely akadályába. És a közönség tapsol eszeveszetten, — jól játszottál Bodnár Zsigmond! Hajdanában amikor még — pap volt, buzgón imádkozott; de látva Hatala Péter vedlését utána indult, mint a három király a csillag után. A reverendát szétfejtette és bugyogót készített belőle. És mi lett azután? Csillagja után indult s midőn Hatala megnősült, — ő is szétnézett és meg is lelte párját; — ez volt a kifejtés és a függöny legördült. És most? legde-rekabb nyelvtudósaink egyike; hideg vérell fogja a tollat és harcol az orthologok baraszto népe ellen fáradhatlanul. Modorával megnyeri a fiatal-ságot és az utána indul mindenben, mint a zsidók a glóriával körülvevtt Mózes után.

Ezek tudósaink!

És költőink?

Kevesen vannak a fiatalok között, kik méltók a névre. Várady, az álmodozó, még akkor is álmo-

dozik, mikor ír és így nem esoda, ha nagyokat ástozunk neki. — Endrődi Sándor — ez az igazi költő; kimutatta az utóbb fölolvastott „Liliért” című költeményével is. Ott születnek a gyönyörök a Balaton mellékén, kéjlaka ablakán, hol merengve nézi a végtelen Balatont, a repdeső madarakat, a zöld leveleket és édesen álmodozik talán Bilikéről.

És Győri Vilmos?

Spányolhonban máskál valahol; most talán ép Granada alá érkezett és föltekint sóhajta donna bella Izabella ablakába, a hűten! — mit mond majd hozzá a prédikátorné asszony?! . . . Legközelebb egy népszínművét adják a népszínházban, hol egy novellairó kollegája danolgat, a dicső Boccaccio.

Megint lesz új magyar darabunk. Ugy is harca keltek az Acsádidák a Paulaydákkal, mert az utóbbiak elhanyagolják a magyar színműveket. A helyett járja Shakespeare, a színház telve van a zsufolóság ilyenkor, amíg még alig két éve, hogy kongott a ház az ürességtől a drámai előadásoknál, csak a deákpályók voltak lefoglalva. Hajdanában nyolc garasért vitték fel az embert az észak honába, most ötvenért felmászik, s ujong, ha helyre akad s hallgathatja Rómeo szerelmi vallomását, Julia keservét.

Ilyen a világ!

A mult hetekben adták a „The Turfth Night or what You will”-t zajos tetszés mellett és azt többször ismételték is. Követte ezt „Rómeo és Julia” a régi szereposztással. Nagy (Rómeo) szépen szavalt, Márkus (Julia) méltó párja volt. Halmi (Mercutio) kitűnő alkotás volt; mind kitett magáért, csak Hetényi (Benvolio) volt kissé száraz. A sirbolti jelenet kitűnően sikerült, — a csengő megszólalt, — a függöny legördült.

Vége a komédiának.

Ruman Ernő.

A német műkedvelői előadás.

A f. hó 19-én megyénk inséges lakosai javára rendezett német műkedvelői előadás, — melyet, hogy a nemes célra németajku közönségünk is művelzet fejében megadózattassék, mint kiltásba van helyezve, még két hasonló színházi estély követend, — minden tekintetben fényesen sikerült s becsületére válik ugy Dr. Glück Lipót és Reich Lajos rendező uraknak, mint az összes közreműködőeknek.

Moser „Stiftungsfest” című 3 felvonásos bohózatot vigjátéka egyike azon daraboknak, melyek alkalmasak rendkívül mulattatni és megnevettetni ha egybevágóan adnak elő, de értelmüket veszítik, mihelyt vonatva megy az előadás, vagy egynemelyik szerep nincs megfelelően betöltve; és ezennel örömmel constatáljuk, hogy közönségünk igen sokat nevetett s általán nagyon jól mulatott.

A darab meséje az életből van merítve, — ezt kivált mi mondhatjuk, a kik nem egy társadalmi egyet vajadásait kísértük figyelemmel s nem egyszer fáradtunk ki „Schnake” módjára, házról házra járva hangversenyre vagy más előadásra részvevőket keresvén. E darab bonyodalmas is a főmozzanatok: kicsinyes apprehenziók és féltékenykedések, melyeknek a közös érdek feloldozatik, kis dolgok körül nagy ambíciók, sok beszéd és szónoklat, melyben az ügy érdeme elmerül, tervek és összebeszélések, melyek a házi békét és kényelmet fölzavarják a nélkül, hogy eredményre vezetnének; tout comme chez nous! Szerencsére a végjelenetben, mikor a fáradhatlan egyleti szolga kétségbeesetten meghozza a hirt, hogy a „Stiftungsfest” meghiusult, a közönség annyira ki van elégtve a darab folyamában szőtt és összekuszált szívviszonyok szerencsés kimenetele által, hogy a nagytratór tervek megbuktát teljes közönnyel fogadta.

De szóljunk hát a szereplőkről. Elsner Antonia urhölgy, mint Bertha, habár nem volt a maga vidámabb s élénkebb szerepkörében, valódi művésznő felfogásával s készségével játszott: nem is tudjuk, miiben volt szerzetreméltóbb? a papucsuralom megkísértésében-e, vagy a bűnbánat és megtérésben? Nehrer Emma urhölgy Bolzauné szerepét szokott otthonos, természetes modorával alakította meg; a jellem minden vonása teljesen kidomborodott játékában, s a közönség elismerésül bizonyosan szívesen megszavazta volna neki a Landuit, melyért a makacs Bolzaunál hiában esdekelt. Chmela örnagyné urhölgy már azon nemes készségeért, melylyel Ludmilla szerepét az utolsó napokban elvállalta, megérdemelte a közönség tapsait, melyek élénk és otthonos játékát kitűntették. Dr. Glück Lipót ur a folyton fecsegő Hartvigot ismert ügyessége s könnyedségével alakította, mint oly ember, ki nehezebb feladatokkal is megküzdött már a színpadon. Kiss Géra ur, mint Dr. Scheffler bebizonyította, hogy egyike legtöbb oldalú műkedvelői erőinknek: ez alkalommal is noblesseel és rokonszenvesen játszott. Ugyanezt mondhatjuk Graf Lajos urról, kinek föllépése Dr. Steinkirch szerepében nem volt kevésbé sikeres, mint a multkori Ormi Béláéban; kivált a sakkjáték jelenetében tüntette ki magát; Strahe Adolf ur, mint Brimborius egészen „ünnepélyre rendező” volt, ki nem is álmodik másról, mint műsorozat és mozsárdurrogásról, s az énekdarabok helytelen megállapításában az európai egyensúlyt látja veszélyeztetve; a legnagyobb dicsérettel kell Ruby

Géza urról is megemlékeznünk, ki az örökösen jövőmenő s mindig fecsegő Schnake szerepét minden tulzás nélkül rendkívül élénken, s tőrülmet-szett humórral játszotta el. S végül áttérünk ad fortissimum virum: Reich Lajos urra, ki mint Bolzau a műkedvelői mértéket messze túlhaladó, valóban művészi játékot fejtett ki s kivált a délutáni szender jeleneteiben mondhatni remekelt.

Száz szónak is egy a vége: az előadás fényesen sikerült s a tapsok, bokrátkák és a — dicső recensio csak az érdem jntalmái voltak. — y.

Különfélék.

Megyebizottsági taggá a városi felső választó-kerület részéről a f. hó 19-én megtartott választás alkalmával Kiss Géza választott meg nagy szótöbbséggel.

A helybeli jogakademia hallgatói által rendezett jótékonycélu színeloadás ma tartatik meg. Színre kerül a „Három kalap” című mulattató francia vígjáték. Az előadást tánc követendi, mely kétségkívül szintén vonzerőt fog gyakorolni a közönségre.

A helybeli ifjuság egy része decemberhó 2-án táncsal összekötött zártkörű színeloadást rendez az „Uj világ” helyiségeiben, mely alkalommal „A Companisták” és a „Véletlen” című egyfelvonásos vígjátékok kerülnek színre.

Divald Károly vállalkozó szellemű jeles művésznök fénykép sajtója folyvást foglalatol. Első képe a Zsedényi volt, csinált aztán építészeti résztárajzokat a kassai és bátfai dómokból, előkészíti Szeged restructioja tervét, több ezer példányban; de jelenleg nyomás alatt van Romeo és Julia gyönyörű képe egy acélmetszet után, Rautmann budapesti kiadó számára huszonöt ezer példányban! Divald ur phototypikus munkáért a székesfehérvári kiállításon arany éremmel lón kitüntetve.

Sport. A „P. Ll.” ija. A sárosmegyei vadász-kedvelőket ez idén különös szerencse kíséri. Igy b. Ghillányi Imre több medvét, Bujanovics Sándor több vaddisznót ejtett el. Leghővebb volt a vődászat a Péchy-féle erdőségeken, hol 25 öz, 15 vaddisznó, császármadár, fogoly és 136 szalonka esett el.

Egy életet egy darab — rongyért. Pápán e napokban egy hajmeresztő baleset adta elő magát. Tóth Rozália 60 éves napzaszalmó mult kedden vizet hordott az u. n. tizeshalom mellett a Tapolcából. Véletlenül beleejt rongyból font tekercsét, s hogy kifoghassa, beszaladt a malomba s a vízvezető vályuba hajolva, várta míg a víz eléje hozza a végzetes tárgyat.

Közvetlen az egyik vizkerék fölött, hol a víz a vályuba összeszorulva, sebesen zuhan alá a felülsapó kerék lapátjaira, megpillantja a szerencsétlen a tekercsét, utána kap, — megsuszik, a lapát elkapja a kezét, s utána ragadja a főt, — egy rémes roppanás . . . s a kerék megáll. . . . Molnár őrlők kirohannak s iszonyu látvány tárul eléjük. A szerencsétlennek csak alsó teste s lába állottak ki, a többi testrészt iszonyuan összeszorogtatva a kerék fogai között . . . fő és mell szétlapitva, csak nagy nehezen voltak kiszedhetők a borzasztó présből. A nőnek egy jalkiáltását sem hallották, tehát azonnal kiszendetett — egy hat kros rongy miatt!

Uj zeneművek. Táborosky és Parsch zene-műkereskedésében Budapesten megjelent:

2-ik ábránd magyar dalok felett: 1. Befűtta az utat a hó Allaga Gézáról. 2. Hej be szennyes ez a maga kendője. 3. Sötét az éj. 4. Szőke legény piros barna leány zongora kísérettel hegedűre szerz. Huber Károly. Ára 1 frt 50 kr.

Irodalom. A Mehner Vilmos kiadásában megjelenő „Képes Családi lap” 5. és 6. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Utazás a pokol felé. Elbeszélés, írta Margitay Dezső. — Az én álmaim. Költemény Mezey Józseftől. — A medve-akademia. Sacher Masoch elbeszélése. — Bretagnei pásztorok. — A kis Nani öre. — Ambrus apó. Életkép, Jovánovics Emiltől. — A bankár ur titkai. Braddon E. regénye. — Halottak napján. Költemény Dalotti Ödöntől. — A csemege-kirakat előtt. — Hamupipóke. — A fehér asztal. Dr. Imrik Pétertől. — Humor. A sovány és a kőmér völegény. Humoreszk. — Vakmerő tagadás. — Furfangos fickó. — Orvosi tanácsadó. A betegség ismertető jelei kis gyermekeknél. Kemenczy K-tól. — Mozaik. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. — A nap hőse. Lauka Gusztáv jubileumára. Balázs Sándortól. — Ki hitte volna!? Költemény Borsodi Lászlótól. — A cserháti idyll. Vig beszély Lauka Gusztávól. — Utazás a pokol felé. Elbeszélés, írta Margitay Dezső. — Indiai mérgezők. Diogenestől. — A „Yorki rózsá.” — A jó testvére. — Tóby, a londoni aquarium disze. — Pipa és szivar. Dr. Imrik Pétertől. — A bakár ur titkai. Braddon E. regénye. — Humor. A sovány és a kővér völegény. Humoresk. — Kép a jövőből. — Orvosi tanácsadó. A betegség ismertető jelei kis gyermekeknél. Kemenczy K-tól. — Mozaik. — Hasznos tudnivalók. — Talányok. — Szerkesztői üzenetek. Képek: Bretagnei pásztorok. — A kis Nani öre. — E csemege-kirakat előtt. — Hamupipóke. — Vakmerő tagadás. — Furfangos fickó. — Lauka Gusztáv. — A „Yorki rózsá.” — A jó testvére. — Tóby, a londoni aquarium disze. — Kép a jövőből.

Gewölbe und Dächer ohne Mauerstein und ohne Holz.

Auf dem Gebiete des Bauwesens ist eine interessante Erfindung gemacht worden, welche, noch über die Periode der jetzigen schwierigen Verhältnisse hinaus, von dauerndem Werth zu bleiben verspricht. Herr Alexis Kiese, Direktor der Berliner Cementbau-Actien-Gesellschaft, welcher zuerst die Maueru hochstodiger Gebäude gänzlich aus Cementbeton, außerordentlich konsistentem und feuerfichem Material, herstellte, versuchte vor einigen Jahren von da aus auch die andern wichtigen Gebäudetheile durch dasselbe Material zu ersetzen.

Schon seit Jahr und Tag werden sämtliche Zimmerdecken in den von der Gesellschaft errichteten Häusern durch derartige Gewölbe ersetzt; mit der Konstruktion eben solcher Treppen ist gleichfalls begonnen worden. Die Theile hat man kurz nach ihrer Vollendung einer kolossalen Belastung unterworfen, die Stufen wurden auf einem Ende 1 Zoll lang eingestemmt, auf dem andern freischwebenden mit 2 Ctr. belastet, der untere Theil 9" hoch mit Mauersteinen besetzt, einer Last von 7 1/2 Ctr. pro Quadratfuß entsprechend.

In beiden Fällen blieben die Stücke unverfehrt. Nunmehr ist Herr Kiese einen Schritt weiter gegangen, und hat aus derselben Masse ein Dach gefertigt, welches binnen Kurzen alle bisher gebräuchlichen Arten den Rang ablaufen dürfte. Als erster Versuch wurde ein Stall 15 X 12" mit einer 3" starken Lage von Cementbeton überdeckt und 6 Wochen nach der Herstellung zunächst auf ihre Widerstandsfähigkeit geprüft. Eine gleichmäßige Belastung zeigte Veränderung und sollte nunmehr, um einen sicheren Anhalt zu gewinnen, zur Zerstörung geschritten werden.

Die kräftigsten Schläge mit einem pfündigen Schmiedhammer blieben ohne Erfolg, erst als die Mitte des Daches mit 4 Ctr. pro Quadratfuß (ungefähr das Zwanzigfache der in der Praxis vorkommenden höchsten Spannspruchnahme) beschwert war, gab die Frontwand am Schab nach, das Dach fiel in Stücke von 11" herab, von denen einige auf den Bauten der Gesellschaft in Rummelsburg aufgestellt sind und auf vorherige Meldung im Baubureau befestigt werden können. Bedenkt man die geringe Stärke des Daches, welches ohne Unterstüfung im Verband ohne Sparren, Rähme, Stiele, Träger oder selbst Anker, sich als ein Monolith vollkommen frei trug, so muß man das Resultat als eine alle Erwartungen übertreffendes bezeichnen.

Das Dach soll wiederholt werden und dann noch zwei Rigoroza durchmachen, die Feuer- und die Wasserprobe; gelingt auch dieses, woran der Erfinder nicht im geringsten zweifelt, so haben wir ein Dach, welches niemals einer Reparatur unterworfen, feuerficherer, undurchlässiger und fester, als alle bekannten Verdachungen ist, und da es nur 1/12 Steigung erfordert, auch weniger schiebt und bessere Dachwohnungen hergibt. Die Kosten sind noch etwas geringer, wie die eines Pappdaches. Schließlich werden mit Einführung dieser Dächer die Cementhäuser vollständig aus einem Guß fein und nicht nur ohne Maurer, sondern auch ohne Zimmerleute angeführt werden.

Ob. S. u. Gw. 34.

Tagesneuigkeiten.

Gisport. Jede Jahreszeit bietet seine eigenen Amusements. Im Winter ist es der Gisport, welchem in dieser Richtung die Hauptrolle zukommt, und welcher sich auch in unserem Städtchen einer vorzüglichen Beliebtheit zu erfreuen hat.

Die Saison hat nun — wenn auch noch nicht definitiv und dauernd begonnen — so ist der formelle Beginn derselben doch bereits in nächster Aussicht. Unser Eislaufverein wird daher am 23. November, d. h. morgen, Sonntag um 10 Uhr Morgens im Sitzungssaale des Stadthauses seine diesjährige ordentliche Generalversammlung abhalten, zu welcher die Mitglieder und Sportliebhaber eingeladen werden.

Die Tagesordnung enthält folgende Gegenstände:
1. Jahresbericht des Präsidenten.
2. Bericht der behufs Ueberprüfung der Kassa-Rechnungen entsendeten Kommission.
3. Das fünfjährige Kostenpräliminare.
4. Neuwahl des Präsidenten, der Ausschuhmitglieder und des Kassiers, schließlich
5. etwaige Anträge.

Die Zebner Sparkassa hat zum Vortheile der Nothleidenden im Komitate 10 fl. votirt und flüssig gemacht.

Die Nothstands-Kommission entwickelt im Interesse der Linderung ununterbrochen eine höchst anerkanntenswürdige Thätigkeit. Aus den Berichten der Stuhlrichter geht hervor, daß die Zahl der Nothleidenden sich auf die beträchtliche Summe von über 43000 Köpfe beläuft.

Die in Angriff genommenen Nothstands-Arbeiten und namentlich der Bau der Szvidnik-Giralter Straße befindet sich im vollen Gange und genießt die dortige Bevölkerung bereits thatsächlich die Wohlthat des solcherweise gebotenen Erwerbes.

Auch mit der wichtigen Frage, was dann zu geschehen habe, wenn die Betreibung der Erdarbeiten in Folge der Witterungsverhältnisse eingestellt werden wird, hat sich die Kommission eingehend beschäftigt und wurde beschloffen an das Kommunikations-Ministerium die Bitte zu richten, den zu erübrigenden

Lebensmittel-Vorrath an die Nothleidenden als Vorschüsse für die im Frühjahr fortzusetzenden Arbeitslöhne vertheilen zu können, was ohne Zweifel bewilligt werden dürfte.

Die erste Wohlthätigkeits-Vorstellung zum Vortheile der Nothleidenden im Komitate fand Mittwoch am 19. d. M. unter zahlreichem Anpruche des Publikums statt.

Zur Aufführung gelangte bei dieser Gelegenheit — wie wir bereits anzeigten — der dreitägige Moser'sche Schwank „Das Stiftungsfest.“

Das eingehende Referat über die Vorstellung veröffentlichen wir im ungarischen Theile und wollen an dieser Stelle nur bemerken, daß das Zusammenspiel der Damen Frau Antonie Elsner, (Bertha), Frau Majorin Chmela (Ludmilla) und der Herrn Ludwig Reich (Volzau), Geza Rys (Schefler), Dr. L. Glück (Hartwig), L. Graf (Steinkirch), Geza Ruby (Schnake) Adolf Sztrache (Brimborius) und Rosenthal (Franz) ein außerordentlich korrektes war. Das Publikum amüserte sich vortrefflich und ließ es an Beifallsbezeugungen nicht fehlen.

Wir erachten es bei dieser Gelegenheit für unsere angenehme Pflicht, des Umstandes zu erwähnen, daß Frau Majorin Chmela in Berücksichtigung des wohlthätigen Zweckes so liebenswürdig war, die Rolle der Ludmilla, welche von Fr. Senni Mehrer Krankheits halber nicht gegeben werden konnte, zwei Tage vor der Vorstellung zu übernehmen. Im Namen der Nothleidenden finden wir uns daher veranlaßt, der edelmüthigen Dame unseren speziellen Dank auszusprechen.

Die Wahl des städtischen Polizei-Commissärs wird heute Nachmittags um 3 Uhr stattfinden.

Es werden drei Namen als Candidaten genannt, von denen zwei berechtigte Aussicht haben die Siegespalme davonzutragen.

Vederemo!

Die gefeierte Schauspielerin, Frau Cornelia Prielle hat an den Präsidenten des Szekenyi-Kör ein Schreiben gerichtet, in welchem sie dem Vereine für das ihr überreichte Ehrendiplom ihren Dank ausdrückt.

Das interessante Schreiben, in welchem die Künstlerin der Erinnerung an die in unserer Stadt verlebten Tage warme Worte weicht, glauben wir unseren Lesern nicht vorenthalten zu können und werden es demnächst veröffentlichen.

Die hiesigen Kasernen und sonstigen Militär-Bauobjekte wurden im Laufe der Woche im Sinne des neuen Bequartirungsgesetzes durch gemischte Kommissionen an Ort und Stelle eingehend geprüft.

Daß die betreffenden Lokalitäten jenem Ideale nicht entsprechend befunden wurden, welches im Gesetze wohl, sonst aber in der Wirklichkeit kaum irgendwo zu finden sein dürfte, brauchen wir kaum zu sagen.

Der Ausschuh des Kindergartenvereines hat im Laufe der Woche eine Sitzung abgehalten, bei welcher Gelegenheit der erfreuliche Umstand konstatiert wurde, daß das Wirken der Anstalt im Vergleiche mit dem Vorjahre sehr wesentliche Fortschritte aufzuweisen hat und gegenwärtig allen Anforderungen vollkommen entspricht.

Montag ist bei uns Jahrmart, welcher — wenn die günstige Witterung andauern wird — auf einen größeren Besuch und regeren Verkehr Aussicht bieten dürfte.

Gesangverein. Im Schooße des Szekenyi-Kör hat sich ein Gesangverein gebildet, dessen Mitgliederzahl in erfreulichem Zunehmen begriffen ist. Freunde des Gesanges, die dem Vereine beizutreten wünschen, mögen den Kapellmeister Herrn Hirschmann hievon verständigen.

Die Gründung eines Ruderklubbs steht für das Frühjahr bevor, nachdem mehrere Liebhaber dieses angenehmen und kräftigenden Sportes zu der Ueberzeugung gelangt sind, daß es hier an den Vorbedingungen keineswegs fehlt. Der nächst des Eisenbahndammes befindliche Teich bietet einen vorzüglichen Spielraum, während in Sövár vortreffliche Rähne aller Art zierlich ausgestattet und zu billigen Preisen angefertigt werden.

Vom Erzherzog Josef erzählt „Gyrosi.“ folgende Anekdote: Wenn der alles Volksthümliche liebende Erzherzog im Sommer daheim ist auf seinem Landsitze, pflegt er gern in weitem Hemde und Gathen, mit der kurzen Tabakspife — der „makrapipa“ im Munde, herumzugehen. Als er nun gegen Ende des vorigen Sommers so angethan im Garten allein promenirte, sprang plötzlich ein Ferkel vor ihm auf. In demselben Augenblick rief hinter der Gartenmauer eine Stimme: „Se, Landsmann, treib das Ferkel in die Enge, und wirf mir's dann herüber!“ — „Schon gut, schrei“ nur der Gevatter nicht so laut, sonst hörts der Gärtner und dann muß er Straf bezahl'n!“, rief der Erzherzog zurück, trieb das Ferkel in die Enge und warf es dem vor Erstaunen beinahe umfallenden Schweinshirtin zu, der als er den Erzherzog erkannte, zu Tode erschrak. Erzherzog Josef, als er dies bemerkte, holte aus seiner rothen Weste einen Silbergulden hervor und warf ihn dem Schweinshirtin zu, mit den Worten: „Da, trink er was auf den Schrecken!“

Eine Operiererin in St. Petersburg. Viele unserer G. Leser werden sich noch an Fr. Regina Rosenzweig eine Tochter unserer Stadt erinnern, die gegenwärtig unter den Namen Ilka Dgay mit ihrem Gelange Lorbeeren erntet. In „St. Petersburg Herald“ lesen wir über die Sängerin Folgendes:

Das Abschieds-Benefiz der im Garten „Bavaria“ allgemein beliebt gewordenen ungarisch-deutschen Sän-

gerin Fräulein Ilka Dgay war von so enormen Erfolg: und wurden der scheidenden Künstlerin so viele Ovationen dargebracht, wie sie bisher bei dergleichen Begebenheiten wol noch nicht stattgefunden haben. Die Kluse Bravo! und Bis! wollten gar kein Ende nehmen. — Die Sängerin mußte auf Verlangen fast ihr ganzes Repertoire zum Besten geben. Selbst nachdem Fräulein Dgay schon in einfachen Worten, doch mit hörbar bewegter Stimme den Anwesenden für das ihr bewiesene Wohlwollen gedankt hatte, mußte sie noch ein kleines Abschiedslied vortragen und verließ alsdann bei stürmischem Applaus die Bühne, um, wie sie versprach, im nächsten Sommer das ihr über alles theuer und lieb gewordene Publikum wiederzusehen. Zum Abschiede wurden der Künstlerin Blumenmassen und ein großer Lorbeerkranz überreicht, in welchem die Buchstaben S. D. hineingeflochten waren. Die einfachen Worte des ungarischen Liedes, in dem sich aber durch den meisterhaften Vortrag der Künstlerin die Gluth der Pustasöhne und die Lieblichkeit der Szeklermädchen, das Feuer des Lokayers und die sehnsüchtige Vaterlandsliebe des seiner Heimat Fernen in allen scharf accentuirten Schattirungen wiederpiegelte, rissen das Publikum zu einer um so beachtenswertheren Begeisterung hin, als es die Damen waren, welche hier die Initiative und den Ausschlag gaben. Led nach Lied mußte die Künstlerin dem ihm jubelnden Publikum darbringen und, so oft sich auch der Vorhang senkte, das Publikum ließ es sich nicht nehmen, immer und immer wieder der Künstlerin zuzujubeln, die in anerkennenswerther Weise das Publikum mit immer neuen Liedern belohnte, und so hätten wir vielleicht das ganze Repertoire der vor Freunden ebenfalls tief bewegten Ilka zu hören bekommen, wenn nicht endlich Müdigkeit die Künstlerin übermannt und es ihr geboten hätte, auf weitere Triumphe für diesen Abend zu verzichten. Die Künstlerin hatte sich jedoch die Herzen des Clubpublikums im Sturm erobert, von allen Seiten flossen denn auch Anerkennungen. Wie wir hören, werden Bestrebungen unternommen, daß die Künstlerin, nach ihrer Rückkehr aus Warschau, wo sie drei Monate in der „Alhambra“ gastiren wird, in einem unserer ersten Clubs aufträte.

Brief-Kouverts mit der Zunge zu befeuchten, ist gefährlich. Kürzlich wurde in Stuhlweissenburg ein Kaufmann, ein noch junger, kräftiger Mann, begraben, der am Zungenkrebs gestorben. Derselbe hatte, wie neunundneunzig unter hundert, die üble Gewohnheit, die gummirten Ränder der Briefkouverts mit der Zunge zu befeuchten. Gines schönen Tages geschah es, daß er sich ein wenig in die Zunge rigte. Die Verletzung, die er anfangs kaum beachtet hatte, wurde mit der Zeit immer gefährlicher, so daß er sich veranlaßt sah, den Universitäts-Professor Billroth in Wien zu konsultiren, welcher das gummirte Briefkouvert als die kaum gahnte Ursache bezeichnete. Aus der Riswunde entwickelte sich der Zungenkrebs, der ein junges schönes Leben zerstörte.

In einem Sack genäht. Sziget-Szent-Miklós ist der Schauplatz der folgenden tragikomischen Geschichte: Ein Finanzkonsipent wurde damit betraut die Steuerangelegenheiten in dem genannten Orte zu revidiren. Der Herr Revisor scheint sich dabei ganz wie ein Pasha benommen zu haben; auch sonst waren die Szent-Miklóser über die großen Steuern erbittert, sie zettelten daher gegen den Revisor eine Verschwörung an. „In mitternächtiger Stunde“ lauerten sie ihm auf und als sie ihn erwischten, nähten sie ihn in einen Sack, auf den Sack aber klebten sie einen großen Zettel, der in Mielenlettern die Inschrift trug: „Das ist ein Finanz-Kommissär.“ So ließen sie ihn auf offener Straße liegen. Bei der Scheu, welche die biederen Szent-Miklóser vor allen Finanzwachmännern haben, ist es selbstverständlich, daß, trotzdem Menschen kamen und Menschen gingen und der Revisor ein ohrenzerreißendes Geschrei hören ließ, Niemand an den Sack mit dem so anrüchigen Inhalte rührte. Der arme Revisor läge wohl noch im Sack, wenn nicht ein barmherziger Samariter — allerdings erst nach 36 Stunden — ihn aus seiner etwas „beengenden“ Lage befreit hätte.

Eine interessante Antiquität befindet sich nach „Függ. Hirl.“ im Besitz des Grundbesizers Stefan Vámosy: ein Schwert, mit welchem Christof Frangepani geköpft wurde. Die Klinge ist dritthalb Schuh lang und drei Zoll breit. Auf einer Seite der Klinge ist ein Kreuzifix mit der deutlichen Ueberschrift: „Heute wirft du mit mir im Paradiese sein“, und unter dem Kreuzifix kreuzweise über dem Schwertgrieff sind die Inschriften zu lesen: „Fiat justitia et pereat mundus“ und: „Fürchte Gott, thue Recht! Auf der anderen Seite der Klinge ist ein Galgen und ein Rad mit derselben lateinischen Inschrift. Bei dem Schwert befinden sich Urkunden, welche die geschichtliche Echtheit dieses Alterthums bezeugen.

Die Rüstungen zu dem V. ung. Landes-Feuerwehrtag haben bereits in Preßburg begonnen. Am 26. v. M. fand im großen Rathhaussaale eine vom Feuerweh-Präsidium- und Kommando einberufene Versammlung der Preßburger Bürger statt, in der die Vorbereitungen für den im August 1880 abzuhaltenden V. Feuerwehrtag besprochen wurden. Die Versammlung wählte ein Aktions-Komitee, welches sich wieder in fünf Sektionen u. z. eine Zentral-, Bequartirungs-, Ordnung-, Vergünstigungs- und Ausstellungs-Sektion eingetheilt hatte.